

Undersøgelse om uddannelse og arbejdssituation under covid-19 på rengøringsområdet

Hvert tredje FOA-medlem på rengøringsområdet, har ikke fået nogen oplæring i de nye krav til covid-19 rengøring. Blandt medlemmer med rengøringsopgaver indenfor ældreområdet og specialområdet, er det næsten halvdelen, der ikke har modtaget oplæring. Det viser en undersøgelse, som FOA har gennemført i perioden fra d. 13. til d. 25. januar 2021. 1340 medlemmer har svaret på spørgsmålene.

Hovedkonklusioner

- **35 procent af medlemmer med rengøringsopgaver har ikke fået oplæring til de nye krav til rengøringen på deres arbejdsplads.** Rengøringsmedarbejdere ansat på hospitaler har fået væsentlig mere oplæring, end rengøringsmedarbejdere ansat på ældreområdet og specialområdet.
- **På ældreområdet og specialområdet er det hvert andet medlem med rengøringsopgaver, der ikke har en uddannelse. Blandt adspurgte på hospitaler er det kun 16%, der ikke har en uddannelse.** Overordnet er det 1 ud af 3 medlemmer med rengøringsopgaver, der ikke har nogen uddannelse. 21 procent er uddannet rengøringstekniker, mens 33 procent er erhvervsuddannet serviceassistent.
- **Hver 5. rengøringsmedarbejder der er ansat i en kommune, mener slet ikke de har den uddannelse eller de kurser, som de har brug for i deres arbejde. I regionerne er det kun hver 12. rengøringsmedarbejder, der har svaret det samme.** Blandt de adspurgte i regionerne, er der 18 procent der ikke har en uddannelse. Blandt de adspurgte i kommunerne, er andelen næsten 3 gange større (45%).
- **Der er sammenhæng mellem uddannelse og kendskab til Sundhedsstyrelsens retningslinjer i forbindelse med covid-19 rengøring.** Blot hver 5. adspurgte uden uddannelse har et meget stort kendskab til retningslinjerne, hvorimod næsten hver 3. adspurgte rengøringstekniker har et meget stort kendskab til retningslinjerne.
- **46 procent af medlemmer med rengøringsopgaver har et stort eller meget stort ønske om mere uddannelse eller flere kurser.** På trods af dette, er det kun 25 procent der kender til kompetencefonden, og endnu færre der har benyttet den.

COVID-19 og nye rengøringsopgaver

71 procent af medlemmer med rengøringsopgaver er personligt blevet pålagt ekstra covid-19 rengøringsopgaver. 46 procent har fået oplæring til de nye arbejdsopgaver gennem arbejdspladsen, mens blot 15 procent har fået oplæring via kurser. 35 procent har ikke modtaget nogen oplæring.

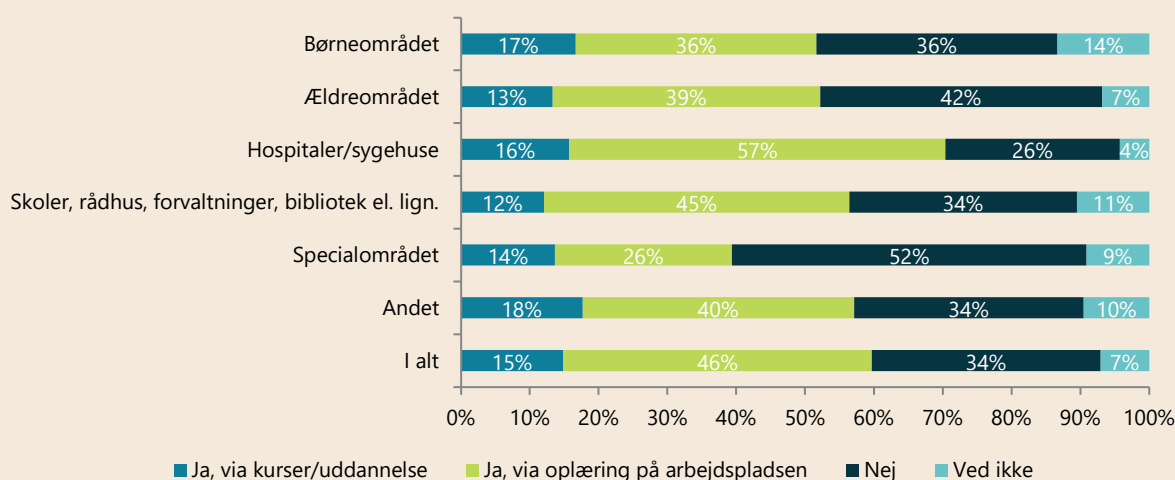
Medlemmer med rengøringsopgaver på ældreområdet og specialområdet er de grupper, der har fået mindst oplæring i de nye krav til rengøringen

Blandt medlemmer med rengøringsopgaver ansat på ældreområdet og specialområdet er det henholdsvis 42 og 52 procent, der svarer, at de ikke har fået nogen oplæring (figur 1). På hospitalsområdet er det blot 26 procent af medlemmer med rengøringsopgaver, som ikke har modtaget oplæring i udførelse af rengøring efter de skærpede retningslinjer. 25 procent af de adspurgte på specialområdet har fået oplæring via arbejdspladsen, hvorimod hele 57 procent på hospitaler/sygehuse svarer det samme.

Overordnet er der flest medlemmer med rengøringsarbejde i regionerne som får oplæring i de nye krav (figur 2). Heriblandt har 55 procent fået oplæring på deres arbejdsplads, mens 28 procent aldrig har fået oplæring. Når det gælder medlemmer ansat i kommunerne, svarer 41 procent, at de har fået oplæring på arbejdspladsen, mens hele 38 procent aldrig har fået nogen oplæring.

Figur 1. Har du fået den oplæring, du har brug for, til de nye krav til rengøringen på din arbejdsplads?

Opdelt på arbejdssted

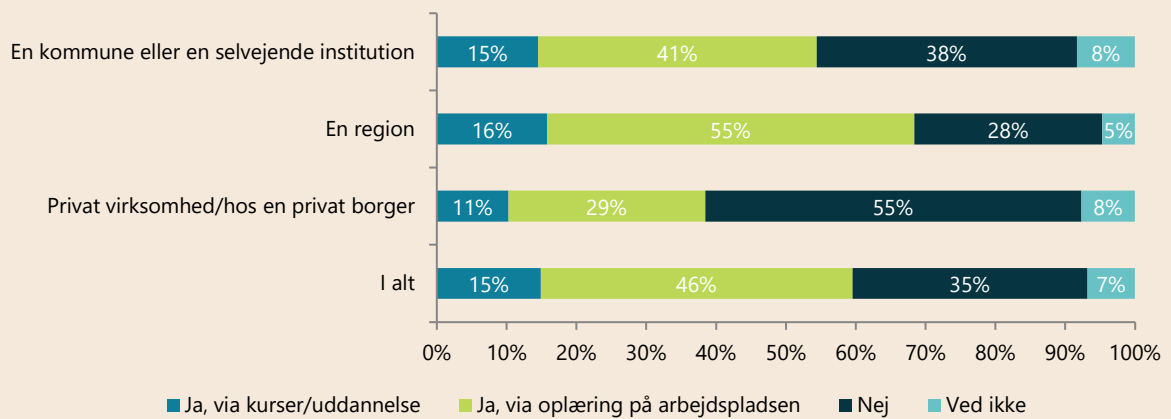

Respondenterne har kunne vælge flere svar.
Antal svar: 1.108

Figur 2. Har du fået den oplæring, du har brug for, til de nye krav til rengøringen på din arbejdsplads?

Fordelt på arbejdsgiver

Antal svar: 1.072

Respondenterne har kunne vælge flere svar.

37 respondenter har svaret, at de arbejder i en privat virksomhed/hos en privat borger. De er medtaget i figuren, men det er ikke muligt at konkludere noget om denne kategori med statistisk sikkerhed.

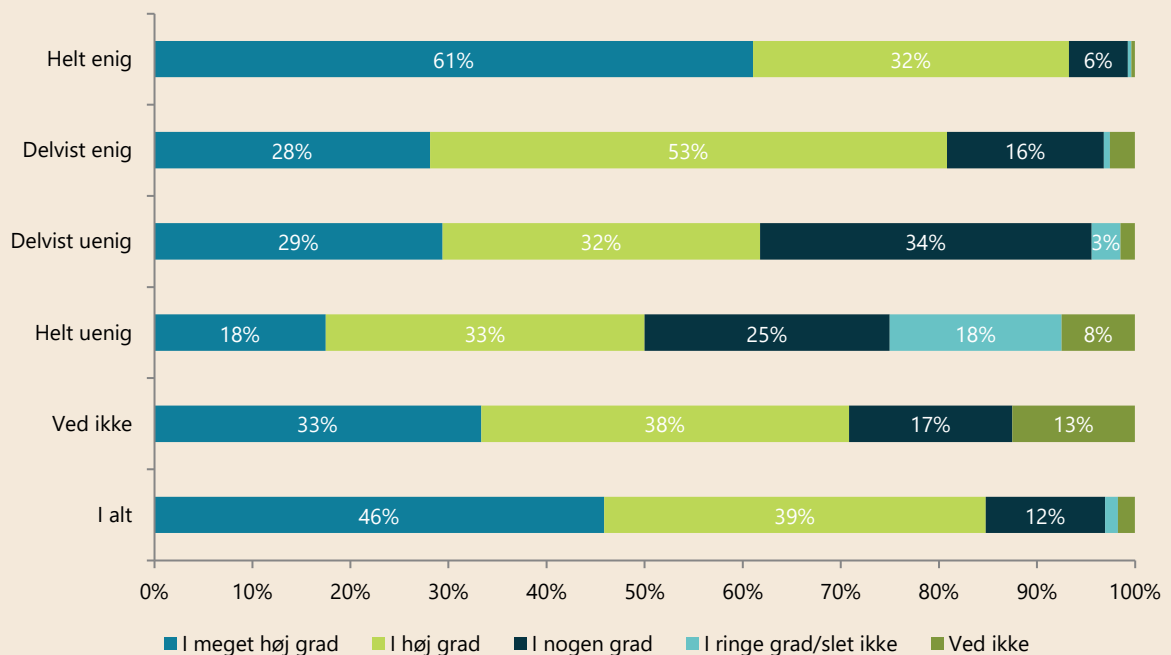

Klare retningslinjer fra ledelsen sikrer, at de øgede krav til rengøring pga. covid-19 bliver overholdt

Blot halvdelen af de adspurgte er helt enige i, at lederen har givet klare retningslinjer (52%). Der er en klar sammenhæng mellem ledernes retningslinjer og overholdelsen af de øgede krav til covid-19 rengøring. Således svarer 61 procent af de adspurgte, der er helt enige i, at lederen har givet klare retningslinjer, at de øgede krav til rengøring i meget høj grad bliver overholdt. Derimod svarer kun 17 procent af de adspurgte, der er helt uenige i, at lederen har givet klare retningslinjer, at de øgede krav til rengøring i meget høj grad bliver overholdt.

Figur 2. I hvilken grad bliver de øgede krav til rengøringen pga. covid-19 overholdt på din arbejdsplads?

Krydset med: Hvor enig er du i følgende udsagn – Ledelsen på min arbejdsplads har givet klare retningslinjer om rengøring og hygiejne under covid-19?

Antal svar: 979

I spørgsmålet 'I hvilken grad bliver de øgede krav til rengøringen pga. covid-19 overholdt på din arbejdsplads?', havde respondenterne mulighed for at svare 'I ringe grad' (12 respondenter) eller 'Slet ikke' (1 respondent). I figuren er de lagt sammen.

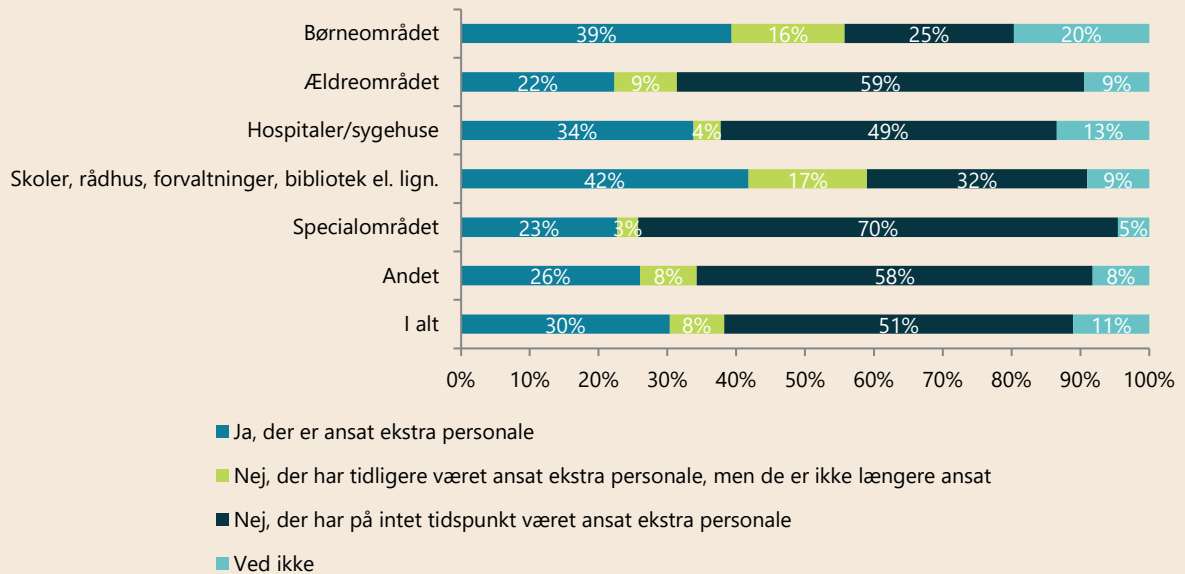
Over halvdelen af arbejdspladserne har aldrig ansat ekstra personale under covid-19

51 procent af medlemmerne svarer, at der aldrig har været ansat ekstra personale på deres arbejdspladser, til at håndtere de nye krav til rengøring og hygiejne. 30 procent svarer, at der stadig er ansat ekstra personale, mens 8% svarer, at der før har været ansat ekstra personale.

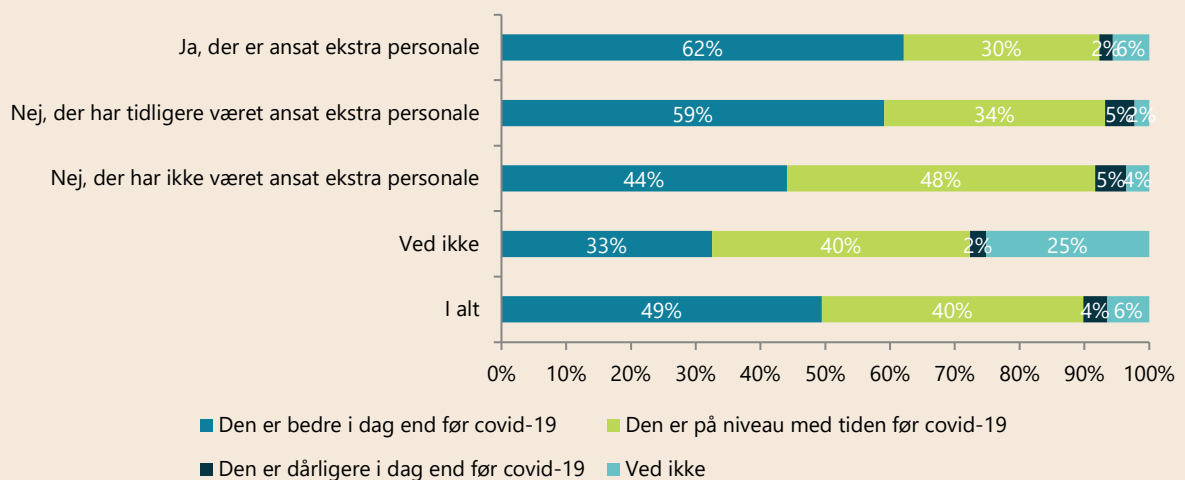
Ser man nærmere på, hvor det ekstra personale er ansat, er der variation blandt arbejdssteder. Den største forskel er blandt de medlemmer der arbejder på ældreområdet og de medlemmer der arbejder på skoler, rådhus, forvaltninger, bibliotek eller lignende. I førstnævnte gruppe svarer blot 22 procent, at der er ansat ekstra personale. I sidstnævnte gruppe svarer hele 42 procent, at der er ansat ekstra personale.

Ligeledes svarer 59 og 70 procent af medlemmer med rengøringsopgaver på henholdsvis ældreområdet og specialområdet, at der aldrig har været ansat ekstra personale. Blandt medlemmer med rengøringsopgaver på børneområdet, er det blot 25 procent, der svarer, at der aldrig har været ansat ekstra personale. Denne forskel er på trods af, at der ikke er variation i, hvorvidt der er indført øgede krav til rengøringen. Omkring 9 ud af 10 medlemmer på alle arbejdssteder har svaret, at der på nuværende tidspunkt er indført øgede krav til rengøringen på deres arbejdsplads.

Der er sammenhæng mellem ekstra personale og en forbedret rengøringsstandard. Således svarer 62 procent af de adspurgte, der er ansat på arbejdspladser hvor man har ansat ekstra personale, at rengøringsstandarder er bedre i dag end før covid-19. Til sammenligning mener blot 44 procent af de medlemmer, der er ansat på arbejdspladser uden ekstra ansat rengøringspersonale, at rengøringsstandarder er blevet bedre.

Figur 4. Er der på nuværende tidspunkt ansat ekstra personale til at håndtere de øgede krav til rengøringen og hygiejnen på din arbejdsplads?**Fordelt på arbejdssted**

Antal svar: 1.114

Figur 5. Hvordan er rengøringsstandarden på din arbejdsplads i dag sammenlignet med tiden før covid-19?**Krydset med spørgsmålet: Er der på nuværende tidspunkt ansat ekstra personale til at håndtere de øgede krav til rengøringen og hygiejnen på din arbejdsplads?**

Antal svar: 1.114

Uddannelse

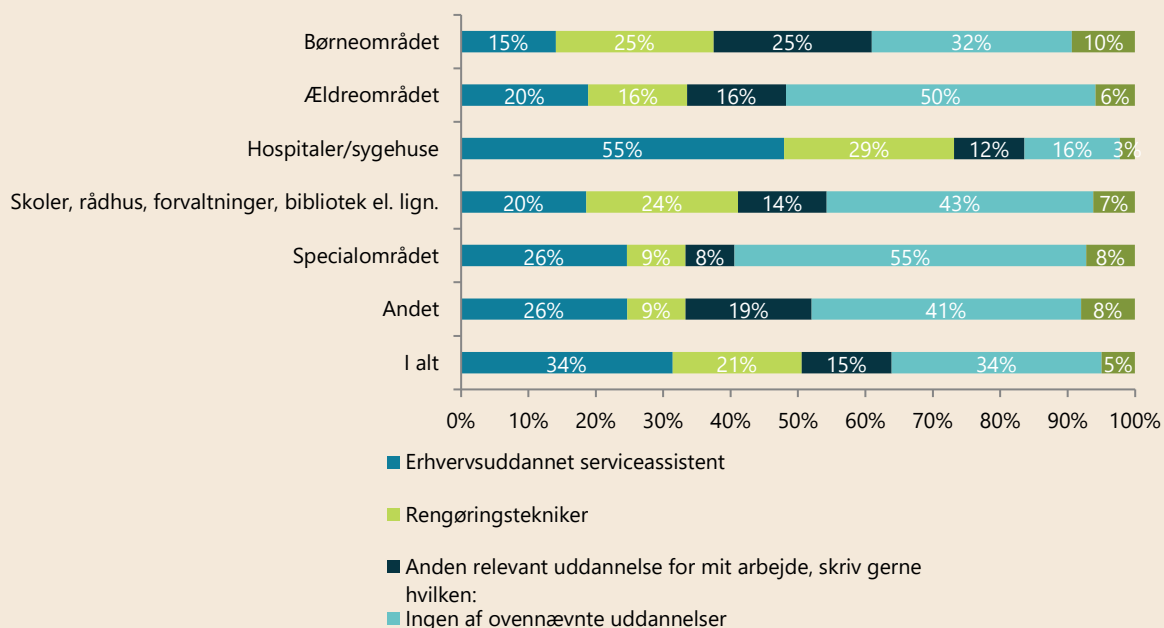
34 procent af de adspurgte svarer, at de har en uddannelse som erhvervsuddannet serviceassistent. 21 procent er uddannet rengøringstekniker, mens 34 procent ikke har nogen uddannelse. 15 procent svarer 'andet'. Af et opfølgende kommentarfelt fremgår det, at flertallet i denne kategori er uddannet som social- og sundhedsmedhjælper eller ernæringsassistent.

Flest rengøringsmedarbejdere på hospitaler og sygehuse har uddannelse

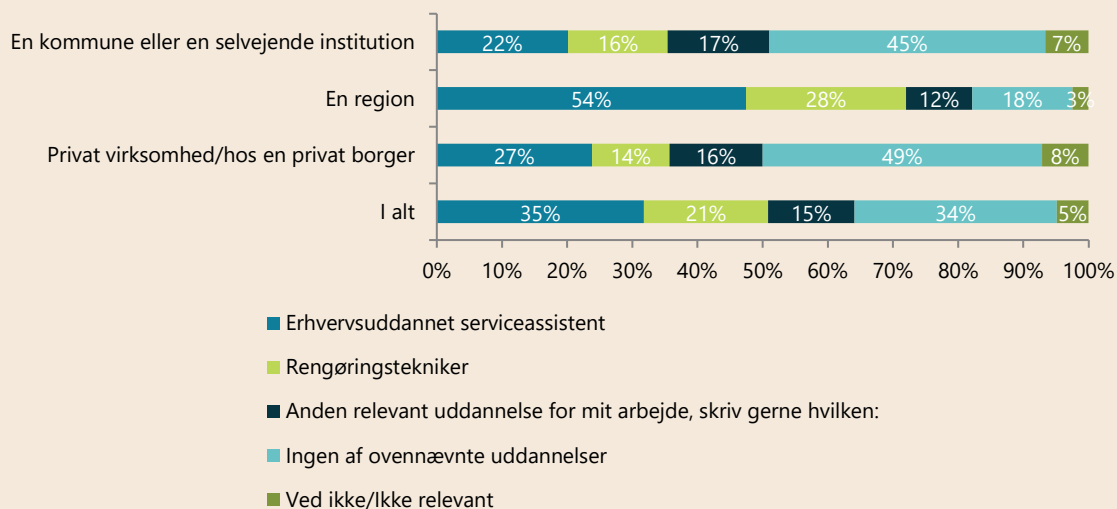
Blandt medlemmer der er ansat på hospitaler og sygehuse, har 55 procent en uddannelse som erhvervsuddannet serviceassistent, mens blot 16 procent ikke har nogen uddannelse (figur 6). På ældreområdet og specialområdet har henholdsvis 20 og 26 procent en uddannelse om erhvervsuddannet serviceassistent, mens henholdsvis 50 og 55 procent ikke har nogen uddannelse.

Generelt er det flest regionale rengøringsmedarbejdere som har en uddannelse, sammenlignet med kommunale rengøringsmedarbejdere (figur 7). Blandt førstnævnte gruppe er 55 procent erhvervsuddannet serviceassistent, op imod blot 22 procent i sidstnævnte gruppe. 18 procent af de regionale rengøringsmedarbejdere har ikke nogen uddannelse, hvorimod hele 45 procent af de kommunale rengøringsmedarbejdere ikke har nogen uddannelse.

Samme tendens gør sig gældende med kursusdeltagelse (figur 8). 60 procent af de adspurgte ansat på ældreområdet har været på kursus. Af de adspurgte på specialområdet, har blot 48 procent svaret det samme, mens 81 procent af adspurgte ansat på skoler, rådhus, forvaltninger, biblioteker og lignende, har været på kursus. Ligeledes har 50 procent af de adspurgte fra specialområdet aldrig været på kursus, mens kun 17 procent af de adspurgte fra hospitaler aldrig har været på kursus.

Figur 6. Har du nogen af følgende uddannelser?**Fordelt på arbejdssted**

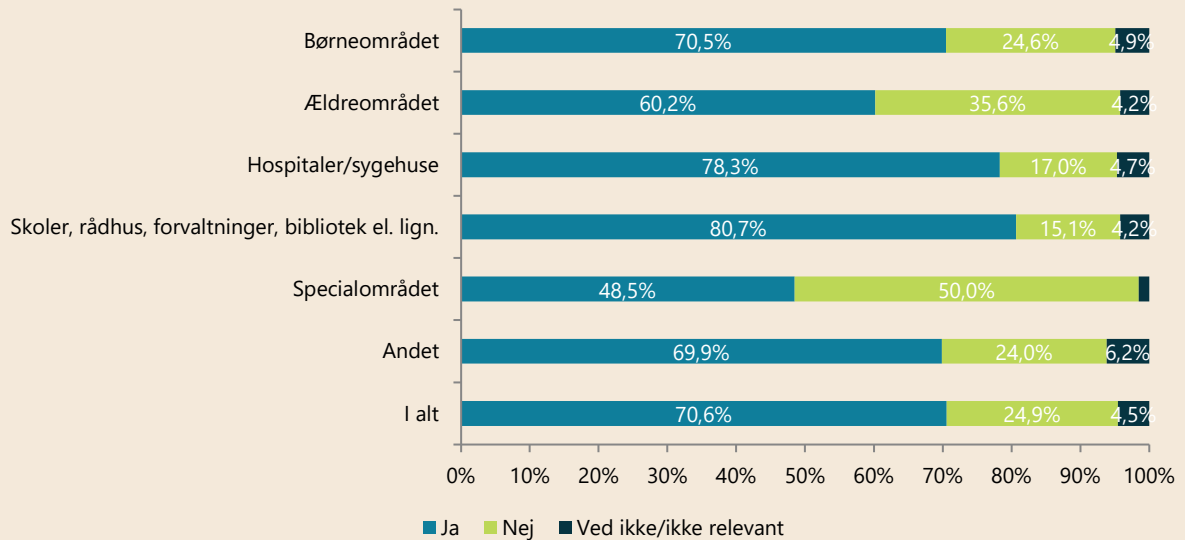
Antal svar: 1.102

Figur 7. Har du nogen af følgende uddannelser?**Opdelt på arbejdsgiver**

Antal svar: 1.066

Respondenterne har kunne vælge flere svar.

37 respondenter har svaret, at de arbejder i en privat virksomhed/hos en privat borger. De er medtaget i figuren, men det er ikke muligt at konkludere noget om denne kategori med statistisk sikkerhed.

Figur 8. Har du været på nogen af følgende kurser?**Fordelt på arbejdssted**

Antal svar: 1.105

Svar kategorien 'Ja', dækker over flere kurser: 'Ja, grundlæggende rengøringshygiejne', 'Ja, hospitalshygiejne', 'Ja, hygiejne på skoler og institutioner', 'Ja, måling og vurdering af rengøringshygiejne', 'Ja, et lignende kursus (skriv)'.

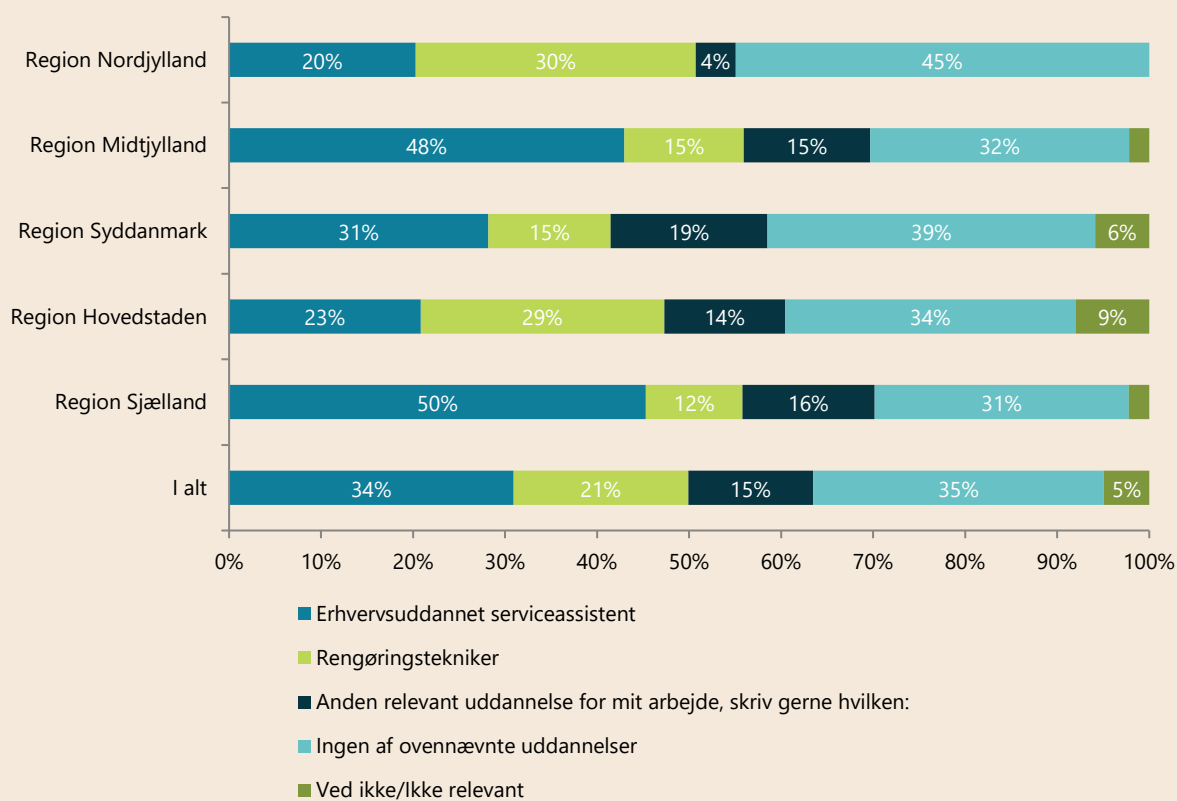

I region Sjælland er hver anden rengøringsmedarbejder erhvervsuddannet serviceassistent

Sammenligner man resultaterne om uddannelse på tværs af regionerne, fremgår det, at hele 50 procent af medlemmerne fra region Sjælland er uddannet serviceassistent. Derimod er der blot 20 procent serviceassistenter blandt de adspurgte fra region Nordjylland, 23 procent fra region Hovedstaden, og 31 procent fra region Syddanmark.

Figur 9. Har du nogen af følgende uddannelser?

Fordelt på regioner

Antal svar: 1.079

37 procent af medlemmer med rengøringsopgaver mener i høj eller meget høj grad, at de får den uddannelse, de har brug for

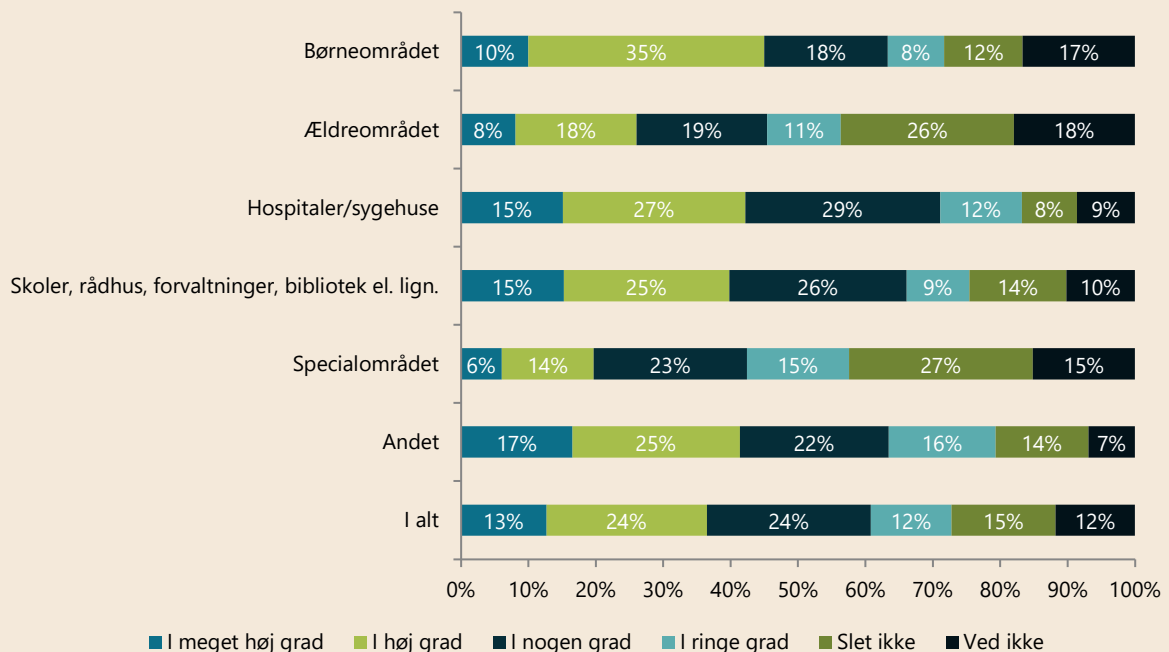
27 procent af de adspurgte mener 'slet ikke' eller 'i ringe grad', at de får den uddannelse eller de kurser, de har brug for, mens 24 procent mener, at de 'i nogen grad' får den uddannelse, de har brug for.

26 procent af medlemmerne på ældreområdet svarer, at de 'slet ikke' får den uddannelse og de kurser, som de har brug for i deres arbejde (figur 9). Til sammenligning, er det blot 11 procent af medlemmerne på børneområdet der svarer 'slet ikke', og 8 procent af adspurgte ansat på hospitaler der svarer det samme.

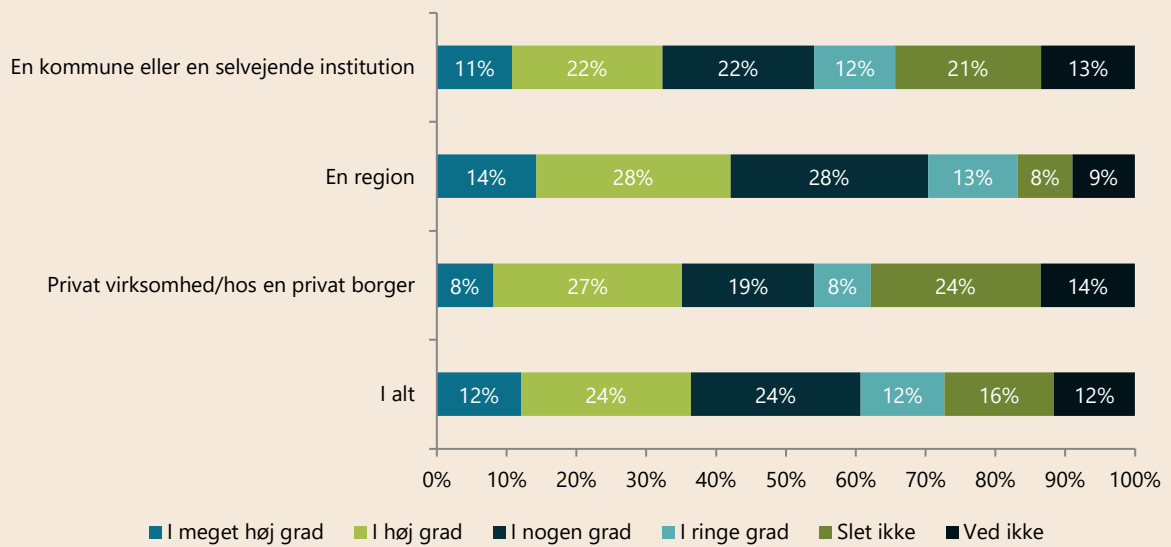
Der er generelt færre af de adspurgte ansat på kommunale arbejdspladser, som mener, at de får den uddannelse, de har brug for (figur 10). 21 procent i denne gruppe mener 'slet ikke' de får den uddannelse, de har brug for, hvorimod det blandt medlemmer med rengøringsopgaver indenfor det regionale område er blot 8 procent, der svarer det samme.

Figur 10. I hvilken grad får du den uddannelse/de kurser, som du har brug for i dit arbejde?

Opdelt på arbejdssted

Antal svar: 1.102

Figur 11. I hvilken grad får du den uddannelse/de kurser, som du har brug for i dit arbejde?**Opdelt på arbejdsgiver**

Antal svar: 1.066

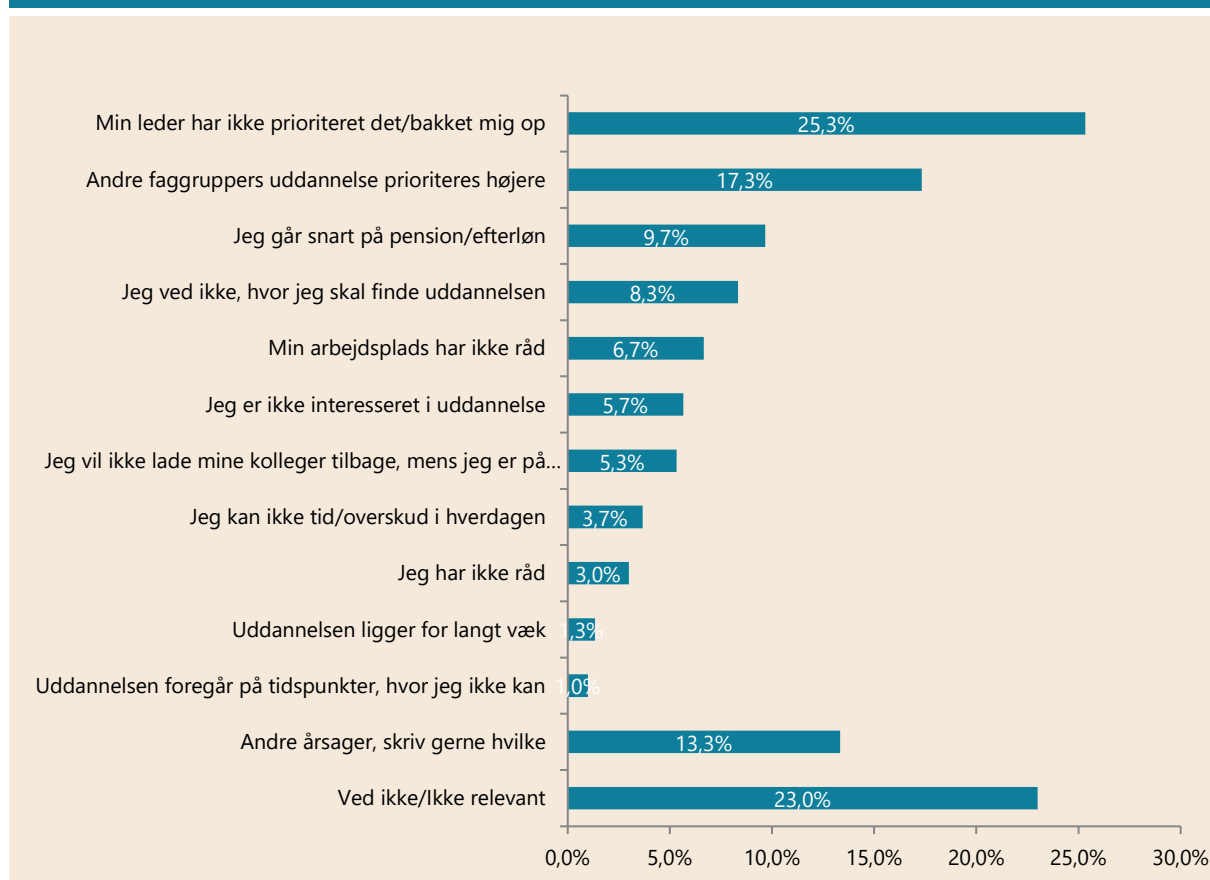
37 respondenter har svaret, at de arbejder i en privat virksomhed/hos en privat borger. De er medtaget i figuren, men det er ikke muligt at konkludere noget om denne kategori med statistisk sikkerhed.

Manglende opbakning fra leder er den største årsag til, at medlemmerne ikke får den uddannelse eller de kurser, de har brug for

Hver 4. medlem der i 'ringe grad' eller 'slet ikke' får den uddannelse, de har brug for, mener at det skyldes manglende opbakning eller prioritering fra lederen. 17 procent mener, at det er fordi andre faggrupper prioriteres højere, og 9,7 procent svarer, at det skyldes, at de snart går på pension/efterløn.

Figur 12. Hvad er årsagen til, at du ikke får den uddannelse/de kurser, du har brug for?

Respondenterne har kunne vælge flere svar.

Antal svar: 300

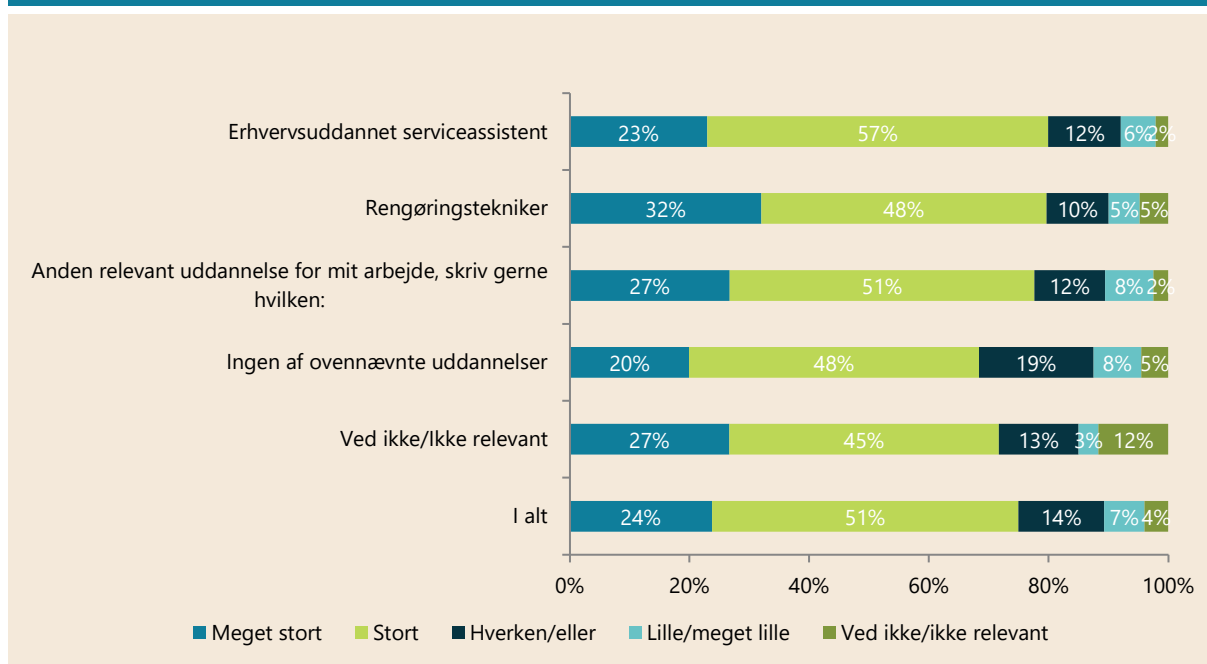
Spørgsmålet er kun stillet til de respondenter der svarede 'I ringe grad' eller 'Slet ikke' til spørgsmålet: 'I hvilken grad får du den uddannelse/de kurser, som du har brug for i dit arbejde?'.

Uddannelse og kurser har betydning for kendskab til Sundhedsstyrelsens retningslinjer

3 ud af 4 medlemmer har stort eller meget stort kendskab til Sundhedsstyrelsens retningslinjer i forbindelse med covid-19. Uddannelse har dog betydning for kendskab til Sundhedsstyrelsens retningslinjer. 20 procent af de medlemmer der ikke har nogen uddannelse, tilkendegiver at de har et meget stort kendskab til Sundhedsstyrelsens retningslinjer angående covid-19. Til sammenligning svarer 32 procent af medlemmer med en uddannelse som rengøringstekniker, at de har et meget stort kendskab til Sundhedsstyrelsens retningslinjer.

Figur 13. Hvor stort eller lille er dit kendskab til Sundhedsstyrelsens retningslinjer om rengøring under covid-19?

Antal svar: 1.102

I spørgsmålet 'Hvor stort eller lille er dit kendskab til Sundhedsstyrelsens retningslinjer om rengøring under covid-19', havde respondenterne mulighed for at svare 'Lille' (51 respondenter) eller 'Meget lille' (23 respondenter). Her er de to kategorier lagt sammen. Respondenterne havde ligeledes mulighed for at svare enten 'Ved ikke' (36 respondenter) eller 'Ikke relevant' (8 respondenter). Her er de to kategorier lagt sammen.

Næsten hver anden adspurgte har et stort eller meget stort ønske om uddannelse

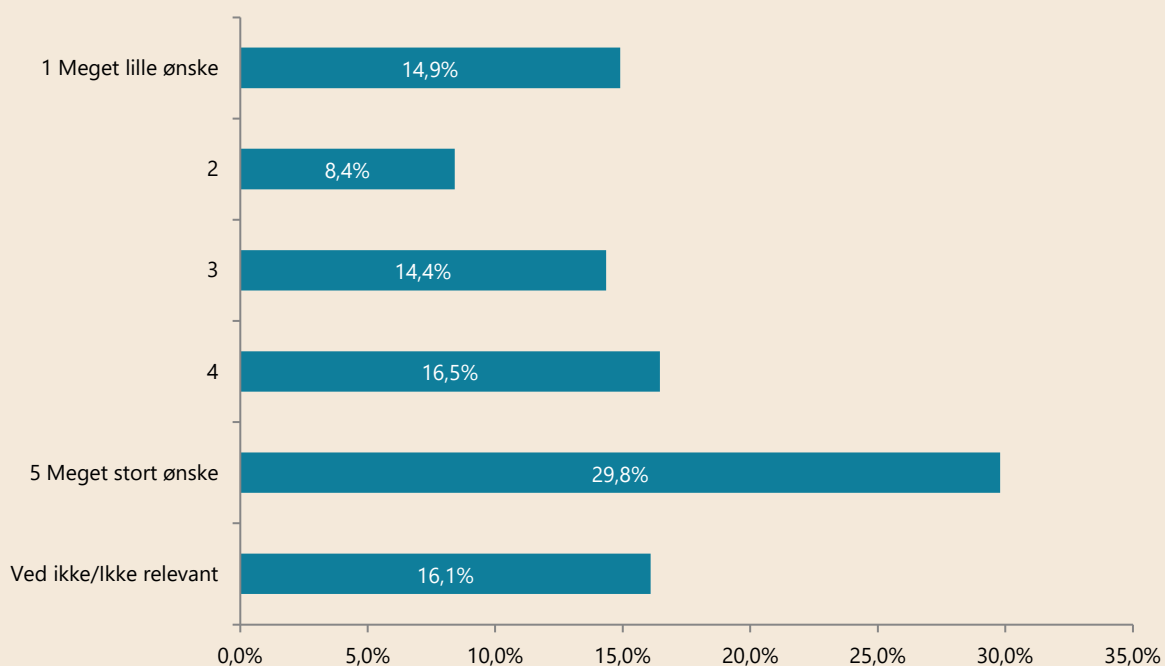
30 procent af medlemmerne har et meget stort ønske om uddannelse (figur 14). 16 procent har et stort ønske, mens blot 15 procent har et meget lille ønske om uddannelse.

Medlemmerne er blevet spurgt om, hvorfor de ønsker at uddanne sig eller deltage i kurser. De tre væsentligste årsager er følgende: "for at dygtiggøre mig fagligt" (79%), "for at sikre mig en plads på arbejdsmarkedet fremover" (42%), og "for at få mere i løn" (39%).

På trods af ønsket om mere uddannelse og flere kurser, kender kun 25 procent af rengøringsmedarbejderne til den kommunale/regionale kompetencefond. Blandt disse 25 procent er det blot 25 procent, der har benyttet kompetencefonden.

Figur 14. Hvor stort er dit ønske om at uddanne dig eller deltage i kurser inden for dit fag?

Skala fra 1 til 5
1: meget lille ønske
5: meget stort ønske

Antal svar: 1.094

Metode

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen er gennemført i perioden 13. – 25. januar 2021.

Indsamlingsmetode

Data er indsamlet i en elektronisk spørgeskemaundersøgelse udsendt til målgruppen. Der blev udsendt én påmindelse til deltagerne.

Målgruppen

Målgruppen for undersøgelsen er FOAs erhvervsaktive medlemmer med rengøringsopgaver indenfor Kost- og Servicesektoren. Spørgeskemaet er udsendt til serviceassistenter, rengøringsteknikere, husassistenter og rengøringsledere. Blandt medlemmer fra de tre førstnævnte grupper, var der 119 der svarede, at de ikke havde rengøringsopgaver. Disse deltog ikke i den videre undersøgelse. Rengøringsledere der svarede, at de ikke havde rengøringsopgaver, deltog fortsat i den videre undersøgelse.

Da det kun er et udsnit af disse medlemmer, der har deltaget i undersøgelsen, er alle analyser forbundet med en statistisk usikkerhed. Alle sammenhænge og forskelle, der beskrives i teksten, er testet statistisk signifikante på et signifikansniveau på minimum 95 %. Hermed kan vi med minimum 95 % sikkerhed sige, at der er tale om statistisk sikre sammenhænge og forskelle og ikke blot tilfældigheder. Fremhæves forskelle i teksten, som ikke er statistisk sikre, vil det blive kommenteret.

Antal besvarelser og svarprocent

I alt blev 4.942 medlemmer inviteret til undersøgelsen.

1340 medlemmer, svarende til 27 procent, gennemførte undersøgelsen fuldt ud eller delvist. 25% procent svarede på alle spørgsmål, mens 2% procent afgav nogle svar.

Data er ikke vægtet.